

NA WARSZTACIE

PARASOL OGRODOWY (Jerzy Niebojewski) — JAK WYKONAĆ GIPSORYT (Władysław Skoczylas) — WZMACNIACZ DO GRAMOFONU ELEKTRYCZNEGO (Witold Kozak) — STOLIK-TABORET TURYSTYCZNY (Józef Swiecik)

PARASOL OGRODOWY

Przysłowiowe noszenie parasola przy pogodzie nie dotyczy oczywiście parasoli ogrodowych, których się ze sobą nie nosi, lecz tylko ustawia w pogodny dzień w wybranym miejscu — w ogrodzie, na łące, na brzegu rzeki lub jeziora, i następnie wypoczywa w ich cieniu na stołeczku lub leżaku.

Parasol ogrodowy (rys. 1) można wykonać z cienkich drewnianych listewek, okrągłego słupka oraz dwóch rozetek łącznikowych i gęstej białej lub barwnej tkaniny.

Listewki w ilości 16 szt. tworzące żebrowanie parasola (rys. 2) wykonujemy z suchego drewna liściastego o prostych i równych słojach, nie posiadającego żadnych sęków i pęknięć. Najlepiej byłoby wyróżniać

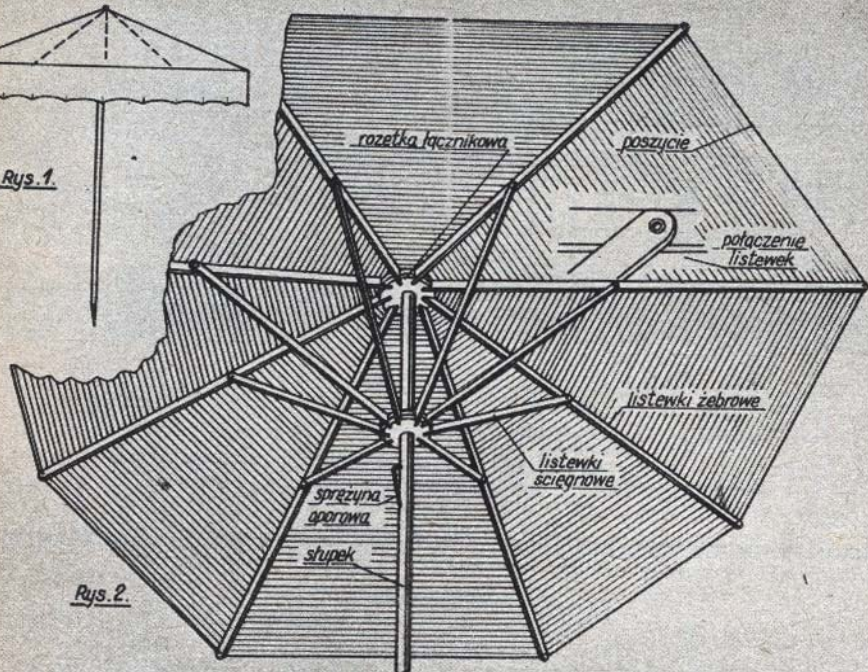
je piłą odsadnicą z jednego odcinka deski grub. 20 mm i strannie wyprowadzić strugiem gładzikiem. Wyglądzone w ten sposób listewki dzielimy na dwie zasadnicze części: dłuższe przeznaczamy na żebra nośne, a krótsze na ścięgna. Po podzieleniu, wszystkie listewki zaokrąglimy z obu końców półkoliście i wywiercimy w nich po jednym otworze o ϕ 3 mm (rys. 3). Następnie szlifujemy je ściernym papierem i lekko zaokrąglamy krawędzie, po czym malujemy bezbarwnym lakierem lub zaciągamy poliurą do słabego połysku.

Słupek, na którym opierać będzie się całe żebrowanie parasola (rys. 4), powinien być wykonany z drewna ścisłego o prostych i równych

W upalny dzień przyjemnie się odpoczywa w cieniu parasola rozpiętego nad stolikami kawiarni. Podobny parasol możemy wykonać również sami dla naszego ogrodowego użytku.

Rys. 1.

Rys. 2.

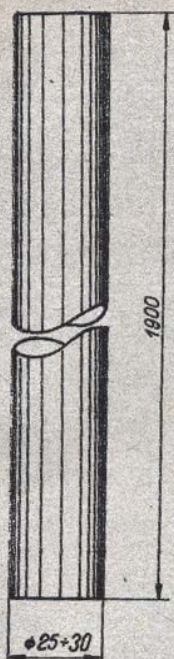
słojach, najlepiej jesionowego, w ostateczności sosnowego. Słupek obrabiamy na okrągło za pomocą struga gładzika albo ośnika. Po wystruganiu słupka i wygładzeniu go papierem ściernym wyznaczamy na jednym jego końcu czop okrągły o ϕ 15–20 mm i długości 25 mm (rys. 5) i następnie wycinamy go nożem i wyrównujemy pilnikiem. Drugi koniec słupka zaostriamo stożkowo i okuwamy cienką blachą uformowaną podobnie (rys. 6).

Rozetki łącznikowe (rys. 7), stanowiące zasadnicze części konstrukcyjne parasola, wykonujemy ze szczególną dokładnością i starannością z drewna jednolitego (twar-

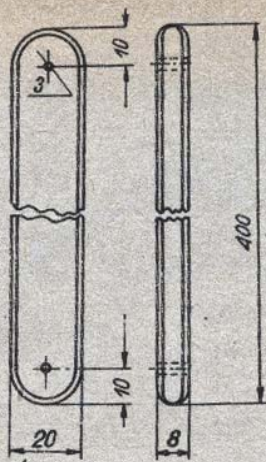
dego) lub z grubszej sklejki liściastej wodoodpornej.

Wycięte z powyższego materiału krawki lub jeszcze lepiej wytoczone z niego na tokarce, starannie wygładzamy na powierzchni i dokładnie wyznaczamy na nich zarzys wycięć na żebra i wpusty (rys. 8).

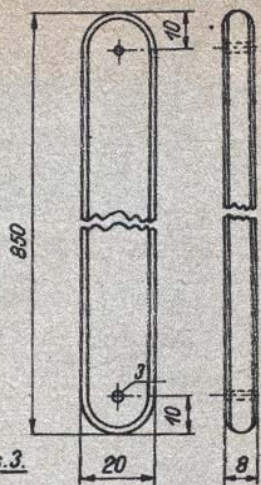
Wyznaczone wycięcia wyrzynamy piłą odsadnicą albo włośnicą i wyrównujemy je drobno naciętym pilnikiem, ale z takim wyliczeniem aby nie spowodować zbyt dużego dla listewek luzu. Po wyrównaniu sprawdzamy dokładnie w obu częściach rozetek szerokość i głębokość wycięć oraz dopuszczalny dla nich luz. Wpust żłobkowy na obwo-

Rys. 4

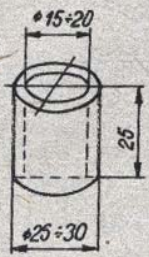

listewki ścięgnowe

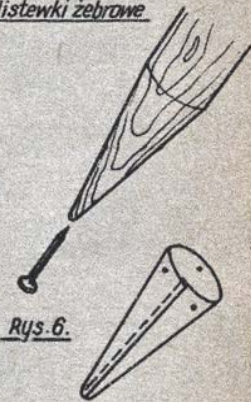
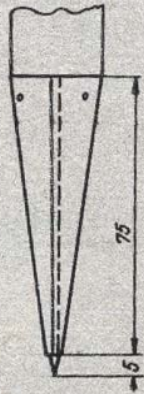

Rys. 3

listewki żebrowe

Rys. 5

Rys. 6

dzie środkowej części rozetek wykonujemy za pomocą dłutka rynienkowego (rys. 9) albo zeszlifowanego skośnie pręta stalowego twardego, oprawionego w trzonek (rys. 10).

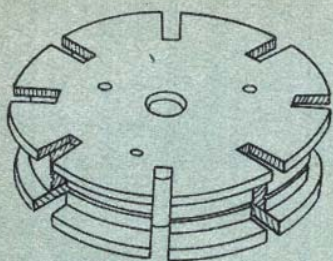
Po wykonaniu tych czynności wkładamy kolejno w wycięcia środkowej części rozetek najpierw końcówki listewek dłuższych, a potem krótszych i przewlekamy przez wywiercone w nich otwory drut stalowy miękki o ϕ 2,5 mm (rys. 11). Po przewleczeniu drutu, dociskamy go szczelnie do wyżłobienia w rozetce i skręcamy razem oba jego końce (rys. 12). Następnie obie pozostałe części rozetki przyklejamy

do środkowej (z dołu i z góry) i ewentualnie przykręcamy je (dla wzmocnienia) wkrętkami.

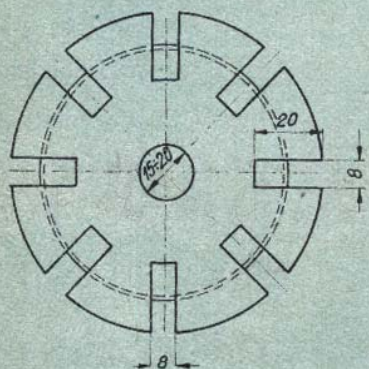
Po wyschnięciu rozetek oczyszczamy je z resztek kleju, wygładzamy ściernym papierem i powlekamy bezbarwnym lakierem.

Teraz w górnej rozetce, w której umocowaliśmy żebra parasola (dłuższe listewki), wywiercimy dokładnie w środku otwór o ϕ 15 mm i osadzimy w nim (po posmarowaniu klejem) czop słupka nośnego.

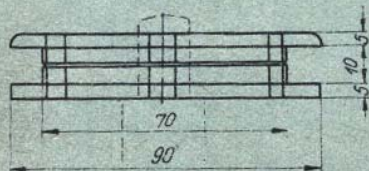
W dolnej natomiast rozetce, w której umocowaliśmy ścięgna, wywiercimy również otwór, ale o

Rys. 7.

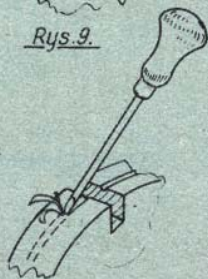
Rys. 8.

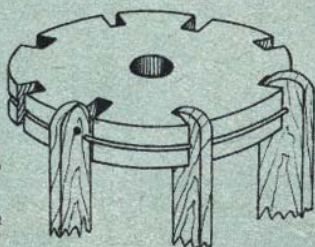
Rys. 9.

Rys. 10.

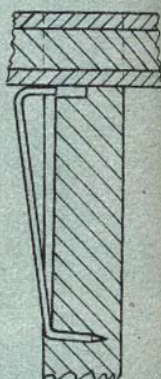
Rys. 11.

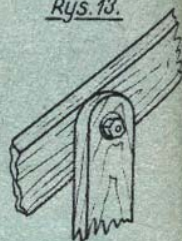
Rys. 12.

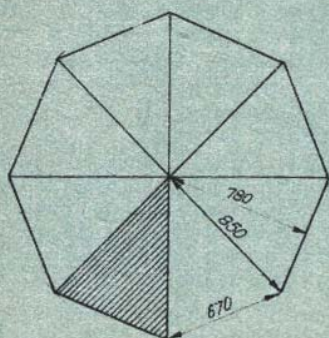
Rys. 13.

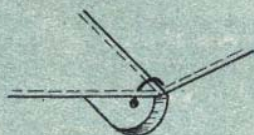
Rys. 14.

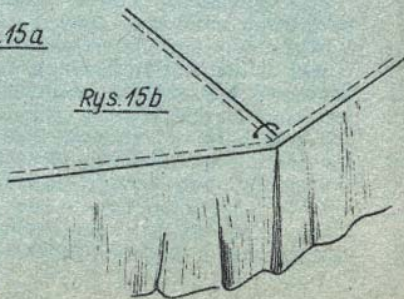
Rys. 15a.

Rys. 15b.

Rys. 15.

średnicy odpowiadającej ściśle grubości słupka i wsuwamy w niego słupek od dołu.

Teraz łączymy prowizorycznie drutem końce ścięgien z żebrami i sprawdzamy ich działanie przez przesuwanie dolnej rozetki wzdłuż słupka najpierw do góry, a potem do dołu.

Po osiągnięciu przez żebra kąta 140° zaznaczamy na słupku ołówkiem położenie dolnej rozetki przy dolnej jej krawędzi. Następnie przesuwamy ją do dołu i po osiągnięciu przez żebra położenia równoległego do słupka, zaznaczamy na słupku położenie rozetki przy górnej jej krawędzi.

W zaznaczonych miejscach osadzamy płaskie sprężyny oporowe wykonane z drutu stalowego twardego (rys. 13). Aby nie wystawały ponad powierzchnię słupka, żłobimy w tych miejscach odpowiednie rowki w słupku.

Po osadzeniu sprężyn łączymy żebra ze ścięgniemi na stałe za pomocą śrub z nakrętkami (rys. 14).

Wykonany w ten sposób szkielet parasola pokrywamy przygotowaną tkaniną. Pokrycie to zszywamy z 8 klinów wyciętych z materiału w ten sposób, aby nitki osnowy były prostopadłe do dolnych brzegów klinów (rys. 15). Po zszyciu przymocujemy za pomocą kleju środek poszycia do górnej rozetki, a dolne jego krawędzie przywiążemy mocnymi nićmi do końców żeber przez wywiercone w nich otworki (rys. 15a).

Po przymocowaniu poszycia do żeber sprawdzamy jeszcze raz działanie parasola i w razie potrzeby przyszywamy do brzegów poszycia tzw. falbanę (rys. 15b).

Tym Czytelnikom, którzy nie wykonywali jeszcze podobnych urządzeń, radzimy dla zdobycia pewnego doświadczenia i wprawy wykonać najpierw mały model parasola, a potem dopiero parasol o normalnych wymiarach. Na pewno się to opłaci.